

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ ചതുരധികശതതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ചതുരധികശതതമഃ സർഗഃ ॥

രാവണേന സാരഥേർഭർത്സനം സാരഥിനാ പ്രതിവചസാ
രാവണം സന്തോഷ്യ തദീയരഥസ്യ രണഭൂമൗ പ്രാപണം

സ തു മോഹാത് സുസക്രൂദ്ധഃ
കൃതാന്തബലചോദിതഃ |
ക്രോധസംരക്തനയനോ
രാവണം സുതമബ്രവീത് || 6.104.1 ||

ഹീനവീര്യമിവാശക്തം
പൗരുഷേണ വിവർജിതം |
ഭീരും ലഘുമിവാസത്ത്വം
വിഹീനമിവ തേജസാ || 6.104.2 ||

വിമുക്തമിവ മായാഭി -
രസ്ത്രൈരിവ ബഹിഷ്കൃതം |
മാമവജ്ഞായ ദുർബുദ്ധേ
സ്വയാ ബുദ്ധ്യാ വിചേഷ്ടസേ || 6.104.3 ||

കിമർഥം മാമവജ്ഞായ
മച്ഛന്നമനവേക്ഷ്യ ച |

ത്വയാ ശത്രുസമക്ഷം മേ
രഥോഽയമപവാഹിതഃ || 6.104.4 ||

ത്വയാദ്യ ഹി മമാനാർയ
ചിരകാലമുപാർജിതം |
യശോ വീര്യം ച തേജശ്ച
പ്രത്യയശ്ച വിനാശിതഃ || 6.104.5 ||

ശത്ത്രോഃ പ്രഖ്യാതവീര്യസ്യ
രഞ്ജനീയസ്യ വിക്രമൈഃ |
പശ്യതോ യുദ്ധലുബ്ധോഽഹം
കൃതഃ കാപുരുഷസ്ത്വയാ || 6.104.6 ||

യത് ത്വം കഥമിദം മോഹാ -
ന്ന ചേദ് വഹസി ദുർമതേ |
സത്യോഽയം പ്രതിതർക്കോ മേ
പരേണ ത്വമുപസ്കൃതഃ || 6.104.7 ||

നഹി തദ് വിദ്യതേ കർമ്മ
സുഹൃദോ ഹിതകാക്ഷിണഃ |
രിപുണാം സദ്യശം ത്വേതദ്
യത് ത്വയൈതദനുഷ്ഠിതം || 6.104.8 ||

നിവർത്തയ രഥം ശീഘ്രം
യാവന്നാപൈതി മേ രിപുഃ |
യദി വാധ്യാഷിതോഽസി ത്വം
സ്ഥർയതേ യദി മേ ഗുണഃ || 6.104.9 ||

ഏവം പരുഷമുക്തസ്തു
ഹിതബുദ്ധിരബുദ്ധിനാ |

അബ്രവീദ് രാവണം സുതോ

ഹിതം സാനുനയം വചഃ || 6.104.10 ||

ന ഭീതോഽസ്മി ന മുഘോഽസ്മി

നോപജപ്തോഽസ്മി ശത്രുഭിഃ |

ന പ്രമത്തോ ന നിഃസ്നേഹോ

വിസ്മൃതാ ന ച സത്ക്രിയാ || 6.104.11 ||

മയാ തു ഹിതകാമേന

യശശ്ച പരിരക്ഷതാ |

സ്നേഹപ്രസ്കന്നമനസാ

ഹിതമിത്യപ്രിയം കൃതം || 6.104.12 ||

നാസ്മിന്നർഥേ മഹാരാജ

ത്വം മാം പ്രിയഹിതേ രതം |

കശ്ചിത്പൃഘുരിവാനാർയോ

ദോഷതോ ഗന്തുമർഹസി || 6.104.13 ||

ശ്രൂയതാം പ്രതി ദാസ്യാമി

യന്നിമിത്തം മയാ രഥഃ |

നദീവേഗ ഇവാംഭോഭിഃ

സംയുഗേ വിനിവർതിതഃ || 6.104.14 ||

ശ്രമം തവാവഗച്ഛാമി

മഹതാ രണകർമണാ |

നഹി തേ വീര്യസൗമുഖ്യം

പ്രകർഷം നോപധാരയേ || 6.104.15 ||

രഥോദ്യഹനവിന്നാശ്ച

ഭഗാ മേ രഥവാജിനഃ |

ദീനാ ഘർമപരിശ്രാന്താ
 ഗാവോ വർഷഹതാ ഇവ || 6.104.16 ||

നിമിത്താനി ച ഭൂയിഷ്ഠം
 യാനി പ്രാദുർഭവന്തി നഃ |
 തേഷു തേഷുഭിപന്നേഷു
 ലക്ഷയാമ്യപ്രദക്ഷിണം || 6.104.17 ||

ദേശകാലൗ ച വിജേന്തയൗ
 ലക്ഷണാനീംഗിതാനി ച |
 ദൈന്യം ഹർഷശ്ച ഖേദശ്ച
 രമിനശ്ച ബലാബലം || 6.104.18 ||

സ്ഥലനിമ്നാനി ഭൂമേശ്ച
 സമാനി വിഷമാണി ച |
 യുദ്ധകാലശ്ച വിജേന്തയഃ
 പരസ്യാന്തരദർശനം || 6.104.19 ||

ഉപയാനാപയാനേ ച
 സ്ഥാനം പ്രത്യുപസർപണം |
 സർവമേതദ് രഥസ്ഥേന
 ജേന്തയം രഥകുടുംബിനാ || 6.104.20 ||

തവ വിശ്രാമഹേതോസ്തു
 തഥൈഷാം രഥവാജിനാം |
 രൗദ്രം വർജയതാ ഖേദം
 ക്ഷമം കൃതമിദം മയാ || 6.104.21 ||

സ്വേച്ഛയാ ന മയാ വീര
 രഥോഽയമപവാഹിതഃ |

ഭർതൃഃ സ്നേഹപരീതേന

മയേദം യത് കൃതം പ്രഭോ || 6.104.22 ||

ആജ്ഞാപയ യഥാതത്ത്വം

വക്ഷ്യന്ത്യരിനിഷ്കുദന |

തത് കരിഷ്യാമൃഹം വീര

ഗതാനുണ്യേന ചേതസാ || 6.104.23 ||

സന്തുഷ്ടസ്തേന വാക്യേന

രാവണസ്തസ്യ സാരമേഃ |

പ്രശസ്യേനം ബഹുവിധം

യുദ്ധലുബ്ധോബ്രവീദിദം || 6.104.24 ||

രഥം ശീഘ്രമിമം സുത

രാഘവാഭിമുഖം നയ |

നാഹത്യാ സമരേ ശത്രുൻ

നിവർതിഷ്യതി രാവണം || 6.104.25 ||

ഏവമുക്ത്വാ രഥസ്ഥസ്യ

രാവണോ രാക്ഷസേശ്വരഃ |

ദദൗ തസ്യ ശുഭം ഹ്യേകം

ഹസ്താഭരണമുത്തമം |

ശ്രുത്വാ രാവണവാക്യാനി

സാരഥിഃ സന്യവർത്ത || 6.104.26 ||

തതോ ദ്രുതം രാവണവാക്യചോദിതഃ

പ്രചോദയാമാസ ഹയാൻ സ സാരഥിഃ |

സ രാക്ഷസേന്ദ്രസ്യ തതോ മഹാരഥഃ

ക്ഷണേന രാമസ്യ രണാഗ്രതോഭവത് || 6.104.27 ||

॥ ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
യുദ്ധകാണ്ഡേ ചതുരധികശതതമഃ സർഗഃ ॥